

506 milions d'habitants, 28 països, 1 Unió Europea, **Com s'organitza tot plegat ?**

El 25 de maig hi ha **eleccions al Parlament Europeu al nostre país**. Durant tota aquella setmana els ciutadans amb dret de vot de la Unió Europea estem cridats a escollir els nostres representants en una de les institucions europees.

Des del començament de la integració europea —Espanya hi forma part des del 1986— tot allò que fa referència a “europeu” o “comunitari” se’ns ha fet la idea de quelcom llunyà, que pertany a una altre òrbita i que el que allà s’hi decideix no ens afecta. Però esperem que aquesta concepció ja faci dies que hagi canviat, doncs és prou conegut que una bona part del que es decideix a la Unió Europea, directa o indirectament, s’aplicarà al nostre territori. Paraules com Directiva, Reglament, PAC, FEDER, etcètera, estan en boca de tots.

Des de l'INSTITUT AGRÍCOLA, en el nostre afany de ser centre de formació i informació, hem cregut adient fer un petit repàs de l'organització de les principals institucions europees i, especialment, d'aquelles en les quals, d'una manera efectiva, els ciutadans poden participar-hi i, fins i tot, escollir democràticament els seus membres.

Per altre banda, cal recordar que la nostre inclusió dins la Unió Europea fa que participem de l'esperit comunitari que comporta. Només amb quatre xifres hem de copsar l'envergadura que aquesta Unió Europea significa:

- Un pressupost anual comunitari superior a 100.000 milions d'euros.
- **La despesa comunitària de la política agrícola comuna suposa actualment un 39% de tot el pressupost.** Aquest percentatge, però, havia estat molt superior, arribant l'any 1985 al 75%. Pel període 2014 a 2020 hi ha un compromís de despeses de mercat i pagaments directes d'uns 277 milers de milions d'euros.
- Projectes com ara el canal Segarra-Garrigues, el tren d'alta velocitat, l'ampliació dels ports de Barcelona i Tarragona, autovies, estacions depuradores, restauració de patrimoni natural o cultural, així com ajuts i subvencions de la Política Agrícola Comuna, per exemple, han estat finançats parcialment per la Unió Europea. **Fons rebuts que han representat, per a Catalunya, i fins avui, aproximadament, uns 10.000 milions d'euros.**

El motiu del present article és, doncs, donar-vos quatre pinzellades ràpides de com s'organitza la Unió Europea. Per que l'estructura, malgrat empri una nomenclatura molt similar a la forma d'organització d'un Estat, no sempre les competències i funcions coincideixen.

Les quatre grans institucions europees són:

- **Consell (de la Unió)**
- **Comissió**
- **Parlament**
- **Tribunal de Justícia de la Unió Europea**

Apart n'hi ha tres més especialitzades:

- Tribunal de Comptes
- Consell Europeu
- Banc Central Europeu

CONSELL EUROPEU

És una de les dues institucions de la Unió Europea on els interessos dels Estats membres, mitjançant els seus Governos, hi estan representats. **El Consell Europeu el formen els Caps d'Estat o de Govern de cada Estat. És qui defineix les orientacions i prioritats polítiques generals.** Adopta les seves decisions per consens, tot i que, si escau, també pot fer-ho per votació quan el Tractat corresponent així ho disposi. En aquest segon cas, ni el seu President ni el de la Comissió —que no representen a cap Estat membre concret— hi participen. De fet, la figura del President es va introduir amb el Tractat de Lisboa del 2007.

No se'l considera estrictament com una institució de producció normativa, però sí que mitjançant alguns dels seus actes —com ara les resolucions— s'adopten principis que més tard es concretaran en actes jurídics per part del Consell. Com a mínim es reuneix de forma trimestral, a la seu situada a Brussel·les (Bèlgica).

CONSELL DE LA UNIÓ EUROPEA

És l'altre institució on els interessos dels Estats membres estan representats directament. En aquest cas pels Ministres o persones de rang similar, incloent-hi, si la normativa estatal ho permet —com Alemanya, Bèlgica o Àustria— Ministres regionals. Té la seva seu a Brussel·les, tot i que també celebra sessions a Luxemburg.

El Consell es pot reunir en dos tipus de formacions:

- Assumptes generals: integrat pels Ministres d'Exteriors.
- Assumptes sectorials: integrat pel Ministre competent en la matèria corresponent (agricultura, economia i finances, transports, medi ambient, competitivitat, exteriors, etcètera).

La Presidència del Consell s'exerceix per torn rotatori de tots els Estats membres cada sis mesos. Disposa d'un òrgan auxiliar, anomenat Comitè dels Representants Permanents dels Estats membres (COREPER), que ajuda a preparar els seus treballs i executa les seves decisions. El Representant té rang d'ambaixador.

Les votacions es duen a terme en base a un sistema complicat de ponderació, que ha anat variant amb el pas del temps, i que contempla uns requisits mínims, per adoptar un acord, amb un número mínim d'Estats membres que han d'estar-hi a favor i que, alhora, representin un determinat percentatge de la població comunitària.

És l'òrgan que posseeix el poder legislatiu (Reglaments, Directives, Decisions) de la Unió Europea, malgrat no en exclusivitat. Doncs tant la Comissió com el Parlament també tenen certa prerrogativa normativa o es requereix del seu dictamen previ per a que la Comissió legisli o es faci en codecisió.

També és qui té el poder executiu comunitari. Per que apart de l'execució de la normativa comunitària, el Consell també té competències per a l'aplicació de les polítiques i competències comunitàries. És el cas, per exemple, de la Política Agrícola Comuna (PAC), on determina els preus agrícoles. També és qui **estableix el Pressupost comunitari**, sobre la base d'un avantprojecte que elabora la Comissió, i qui decideix sobre les despeses obligatòries del Pressupost, reservant-se pel Parlament Europeu el que afecta a despeses no obligatòries.

Finalment és qui exerceix les competències en les relacions exteriors de la Unió Europea, com ara la decisió prèvia d'admissió de nous membres, la representació internacional o la negociació de Tractats internacionals.

COMISSIÓ EUROPEA

La seva missió fonamental és vetllar i protegir els interessos supranacionals, no els particulars dels Estats membres. Cada Govern estatal proposa un candidat, el qual serà confirmat, si escau, pel Parlament Europeu. De fet, fins al 31 d'octubre d'enguany, sí que cada Estat membre hi té un membre a la Comissió. Però **a partir de l'1 de novembre de 2014 la Comissió estarà formada per un número de persones igual als dos terços dels membres de la Unió Europea**. Per tant, s'establirà un mecanisme de selecció en base a una rotació entre els Estats membres que tingui present la diversitat demogràfica i geogràfica del conjunt. També, des del 2007, forma part de la Comissió, com un dels seus vicepresidents, l'Alt Representant per Assumptes Exteriors i Política de Seguretat.

Per a l'elecció dels Comissaris serà el Consell qui els proposa, de comú acord amb el President, d'entre personalitats que ofereixin plenes garanties d'independència i hagin demostrat el seu compromís europeu. Doncs malgrat són nacionals d'un Estat membre la seva tasca és de caire comunitària.

Pel que fa al President, serà proposat pel Consell Europeu davant el Parlament Europeu per a que sigui aprovat per majoria qualificada. Per tant, **en aquesta elecció influirà directament la composició política del Parlament, i, indirectament, hi estarà present també la participació dels ciutadans comunitaris.**

La durada del mandat dels Comissaris és de cinc anys, igual que el dels parlamentaris europeus. En tot cas, les decisions es prenen de forma col·legial, malgrat cada Comissari sigui responsable del seu sector i serà l'encarregat d'elaborar els seus projectes.

D'entre les funcions principals hi ha:

- Vetllar per l'aplicació dels Tractats, incloent-hi la tramitació de les denúncies presentades pels particulars o Estats membres per incompliment del Dret comunitari
- Supervisió de l'aplicació del Dret comunitari, tant per les pròpies institucions europees com pels Estats membres o pels particulars i empreses. Especialment les referides als ajuts dels Estats membres a les seves empreses públiques o per evitar atemptats a la lliure competència
- Exercir la iniciativa normativa, pràcticament en exclusiva. Les normes comunitàries que ha d'aprovar el Consell —en solitari o conjuntament amb el Parlament— s'originen amb un projecte elaborat per la Comissió
- Execució del pressupost comunitari i gestió dels programes i fons estructurals
- Exerceix funcions de coordinació, execució i gestió
- Adoptar actes jurídics no obligatoris, com ara les recomanacions, dictàmens, documents de treball, declaracions o Llibres (Blanc o verd). Amb aquests darrers s'intenta que els sectors implicats reflexionin sobre la conveniència de legislar sobre un tema concret
- Adopció d'iniciatives de la programació anual i plurianual de la Unió Europea a fi i efecte d'arribar a acords interinstitucionals.

PARLAMENT EUROPEU

Posseeix les competències que els Estats membres li concedeixen. Malgrat el seu nom, **no pot assimilar-se a un poder legislatiu nacional**. Representa als Estats membres tenint cadascun una quota de parlamentaris, amb número decreixent proporcional a la població, amb un mínim de 6 diputats per Estat membre, i un màxim de 96. A Espanya n'hi corresponen 54. El màxim de membres fixat són 751, que seran els escollits a les properes eleccions de maig de 2014, malgrat que actualment, i de forma temporal, en té 766. S'escullen per cinc anys, i no poden ser membres d'una altre institució o òrgan de la Unió.

El Parlament Europeu té una sessió anual —mitjans de març— i dotze sessions parcials —una per mes. Tot i que si cal també es pot reunir en sessions extraordinàries. La seva estructura administrativa està a Luxemburg, però les seves comissions es celebren a Brussel·les i el període mensual de sessió a Estrasburg.

L'estructura és molt similar als parlaments nacionals:

- **President:** dirigeix, tanca el pressupost i signa els acords adoptats per codecisió amb el Consell, amb una durada de mandat de dos anys i mig.
- **Comissions:** preparen els treballs del plenari i poden ser permanents, temporals i d'investigació.
- **Grups polítics:** estructurats per ideologies no per nacionalitats. El número mínim de diputats necessari per formar un grup són 25 i en cada grup hi ha d'estar representats, almenys, la quarta part dels Estats membres.

Com a competències principals té:

- Formulació de preguntes orals o escrites a la Comissió, per tal que aquesta contesti.
- Debat i resolució parlamentària de certs informes presentats per la Comissió.
- Comissions d'investigació temporal, a petició d'una quarta part dels seus membres, sobre al·legacions d'infraccions o mala administració en l'aplicació del Dret comunitari.
- Aprovació d'una moció de censura contra la Comissió, plantejada per una dècima parts dels eurodiputats i l'adopció, a favor, de dos terços dels diputats presents i que representin la majoria absoluta del Parlament.
- Codecisió, juntament amb el Consell, de la totalitat de les despeses del pressupost de la Unió Europea, així com en l'adopció de qualsevol realment, directiva o decisió per la qual els Tractats no hagin previst un procediment especial.
- Sol·licitar a la Comissió que presenti un projecte de norma quan els Tractats requereixin l'elaboració d'un acte comunitari.
- Participació en l'adopció de tractats internacionals amb Estats o Organitzacions internacionals, o l'admissió de nous membres.
- Nomenament de membres d'altres institucions, com ara de la Comissió o del Tribunal de Comptes.
- Proposar la revisió dels Tractats constitutius.
- Apropar als ciutadans a les institucions mitjançant el dret de petició.

PRESA DE LES DECISIONS NORMATIVES

A partir del Tractat de Lisboa (2007) l'aprovació de la normativa comunitària es duu a terme, de forma compartida, entre el Consell i el Parlament Europeu. Anteriorment aquesta competència era exercida exclusivament pel Consell.

A mode de resum clarificador us adjuntem el present quadre de competències:

Institució	Iniciativa legislativa	Aprovació normativa	Execució normativa	Control execució
Comissió Europea	Sí		Sí	
Consell		Sí	Sí	
Parlament Europeu		Sí		
Tribunal de Justícia de la Unió Europea				Sí

Per tot plegat, des de l'INSTITUT AGRÍCOLA, entenem que la veu de cadascú ha de quedar palesa en totes les institucions europees. Així com des de fa força temps nosaltres ho fem de forma col·lectiva en representació dels empresaris i propietaris agraris, ara és l'hora de fer-ho individualment. L'alarmant desafecció comunitària no ha de triomfar, sinó tot al contrari, tothom té el dret i el deure d'exercir democràticament el seu vot per tal que després les decisions comunitàries siguin el més avantatjoses possibles. Per tant, us encoratgem a participar-hi amb seny i serenor.